

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13CoCsp/18/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419200247
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6419200247.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a JUDr. Evy Dzuríkovej, v spore žalobkyne Z. V., narodenej XX. XX. XXXX, s trvalým pobytom H. XXX, XXX XX E. P. E., právne zastúpenej FALIS & Partners, s.r.o., so sídlom Lermontovova 14, 811 05 Bratislava, IČO: 51 769 654, proti žalovanému Home Credit Slovakia, a. s., so sídlom Teplická 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, právne zastúpenému Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. mája 173/11, 911 01 Trenčín, IČO: 47 234 679, o zaplatenie istiny vo výške 445,63 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Žiar nad Hronom č.k. 22Csp/7/2019-195 z 9. apríla 2021, takto

rozhodol:

I. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom v časti výroku, ktorým žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 215,51 Eur s príslušenstvom (časť prvého výroku) m e n í tak, že žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyňi istinu vo výške 215,51 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 215,51 Eur od 11. 01. 2019 do zaplatenia, všetko do 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom v časti výroku, ktorým žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 230,12 Eur s úrokom z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 230,12 Eur od 11. 01. 2019 do zaplatenia (časť prvého výroku), p o t v r d u j e.

III. Rozsudok Okresného súdu Žiar nad Hronom vo výroku o trovách konania (druhý výrok) m e n í tak, že žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v rozsahu 3,28 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

IV. Žalobkyňa je p o v i n n á zaplatiť žalovanému náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 3,28 %, do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Žiar nad Hronom (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“ resp. „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo dňa 09. 04. 2021 (v poradí druhým rozsudkom) žalobu žalobkyne zamietol (I. výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalovanému priznáva nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (II. výrok).

Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala voči žalovanému zaplatenia sumy 445,63 Eur s príslušenstvom titulom vydania bezdôvodného obohatenia. Žalovaná žalobu zdôvodnila tým, že na základe dvojstranného právneho úkonu uzatvoreného dňa 07. 03. 2012 bola medzi účastníkmi zmluvného vzťahu uzatvorená revolvingová úverová zmluva, na základe ktorej bol zo strany žalovaného, ako poskytovateľa finančnej služby, žalobkyňi poskytnutý bezúčelový revolvingový úver vo výške dojednaného úverového rámca 470,- Eur. Výška mesačnej anuitnej splátky bola dojednaná vo výške 4,00 % z dlžnej čiastky pri ročnej úrokovej sadzbe 26,28 %. Žalobkyňa v

žalobe uviedla, že vzhľadom na spotrebiteľský charakter samotného dvojstranného právneho úkonu, tento podlieha právnej úprave zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej aj „Zákon o spotrebiteľských úveroch,“ resp. „ZoSÚ“), pričom v zmluve absentujú kogentné náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ a i/, nakoľko dvojstranný právny úkon neobsahuje údaj o dojednanej výške ročnej percentuálnej miery nákladov, resp. priemernej hodnote RPMN, resp. údaj, ktorý je uvedený v samotnej zmluve, nezodpovedá objektívnemu stavu a je stanovený v neprospech spotrebiteľa, preto spotrebiteľský úver v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ považovala za bezúročný a bez poplatkov. V súvislosti s čerpanými prostriedkami vo výške 5.426,53 Eur a s platbami, ktoré realizovala na základe tohto právneho úkonu v prospech žalovaného vo výške 5.872,16 Eur, výška bezdôvodného obohatenia podľa žalobkyne predstavovala sumu 445,63 Eur, o ktorú preplatila čerpané finančné prostriedky. Žalobkyňa žalobou zároveň uplatnila príslušný úrok z omeškania v zmysle ustanovenia § 517 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“).

Žalovaný vo vyjadrení k žalobe navrhol žalobu v celom rozsahu zamietnuť, keďže zo strany žalobkyne došlo k plneniu v prospech žalovaného na základe zmluvy o poskytnutí revolvingového úveru. Zároveň poprel absenciu kogentných ustanovení pri rešpektovaní spotrebiteľského charakteru tohto dvojstranného právneho úkonu a taktiež, že by konkrétne dvojstranný právny úkon neuvádzal ročnú priemernú mieru nákladov, resp. že by táto bola stanovená v neprospech spotrebiteľa. V danom prípade sa jedná o revolvingový úver, ktorý je charakteristický dlhodobosťou, opakovateľnosťou a obnoviteľnosťou. V čase uzatvárania dvojstranného právneho úkonu a charakteristiky revolvingového úveru, teda opakujúceho sa úveru, nemohli byť a neboli známe základné atribúty nevyhnutné pre vyčíslenie ročnej priemernej miery nákladov v zmysle zákonnej úpravy. Uviedol, že pre aplikáciu ustanovenia § 11 ods. 1 ZoSÚ je nutné kumulatívne naplnenie jednotlivých atribútov.

Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný, ako poskytovateľ finančnej služby, uzatvoril so žalobkyňou, ako spotrebiteľkou dňa 07. 03. 2012 Zmluvu o revolvingovom úvere, registrovanú pod číslom L. (ďalej aj „Zmluva o úvere,“ resp. „zmluva“). Na základe Zmluvy o úvere bol zo strany žalovaného žalobkyňi poskytnutý bezúčelový revolvingový úver pri dojednaní výšky úverového rámca 470,- Eur. Ročná úroková sadzba bola dojednaná vo výške úročenia 26,28 %, výška splátky bola dojednaná percentuálne na sumu 4,00 % z dlžnej čiastky.

Súd prvej inštancie vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 22Csp/7/2019 zo dňa 07. 10. 2019, ktorý Krajský súd Banská Bystrica uznesením č.k. 13CoCsp /2020-141 zo dňa 30. 10. 2020 zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ v znení platnom a účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, § 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ZoSÚ.

Súd prvej inštancie konštatoval, že spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorej úver bol poskytnutý na iný účel ako na výkon podnikania alebo povolania. Z obsahu Zmluvy o úvere vyplynulo, že ako účastník úverovej zmluvy na strane dlžníka vystupovala žalobkyňa, ktorá je v úvodných ustanoveniach zmluvného vzťahu identifikovaná ako fyzická osoba, a to rodným číslom, dátumom narodenia, resp. adresou trvalého pobytu. Čo sa týka identifikácie žalobkyne ďalšími údajmi (IČO, uvedenie pracovnej činnosti), je identifikovaná v zmluve len v kolónke zamestnanie klienta a nie ako účastník dvojstranného právneho úkonu. O okolnosti, že v danom prípade sa jedná o spotrebiteľský charakter dvojstranného právneho úkonu, svedčí jednoznačne i okolnosť vyplývajúca z prostriedkov procesného útoku, a to konkrétne čerpanie finančných prostriedkov z úverového rámca a ich použitie na krytie bežných potrieb bežného života žalobkyne (nie pre účely jej výkonu pracovnej činnosti). Spotrebiteľský charakter dvojstranného právneho úkonu v konečnom dôsledku nespochybnil ani žalovaný.

V danom prípade sa jedná o plnenie z dvojstranného právneho úkonu, ktorý je jednoznačne charakterizovaný ako spotrebiteľská zmluva, na ktorú sa vzťahujú špeciálne ustanovenia právnej úpravy zákonodarca.

Žalobkyňa uplatnila svoj nárok na zaplatenie úhrady finančných prostriedkov vo forme vydania bezdôvodného obohatenia z dôvodu tvrdenej absencie kogentného ustanovenia zmluvy o spotrebiteľskom charaktere podľa § 9 ods. 2 písm. j/, y/ ZoSÚ.

Súd prvej inštancie konštatoval, že v danom prípade ide o tzv. revolvingový úver, pri ktorom je tento druh úveru typický tým, že veriteľ ho dopĺňa a úverový vzťah tak môže fungovať neurčitú dobu, pričom dlžník stále platí, nakoľko mu veriteľ stále dopĺňa úver a časť splátky sa používa na krytie poskytnutých úverových prostriedkov a časť splátky sa používa na odplatu za poskytnutie týchto finančných prostriedkov. Samotný revolvingový úver je odplätný právny úkon. Na začiatku revolvingového vzťahu sa údaj o RPMN s menšími obtiažami zistiť dá, pretože výška úveru, úroky a poplatky, resp. obdobie trvania úverového vzťahu vychádza z počtu splátok. Toto však už dobre nie je

možné v prípade priebehu revolvingu, pretože úver sa čerpá a dopĺňa a týmto spôsobom sa menia i údaje relevantné pre výpočet RPMN.

Podľa názoru súdu prvej inštancie RPMN predstavuje údaj dôležitý pre vyjadrenie nákladov na úver a spotrebiteľom pomáha tento údaj spoznať, zároveň im umožňuje rozhodnúť sa pre ten, či iný typ úveru. Tým, že celkové náklady sú vyjadrené v percentuálnych bodoch, zjednodušuje sa spotrebiteľovi porovnanie obdobných produktov na finančnom trhu a tak i výber najlukratívnejšieho úveru. Nie vo všetkých prípadoch je však možné tento úver, pretože pre jeho vyčíslenie je nutné mať zastabilizované vstupné údaje o výške úveru, období, splátkach úveru a úrokoch s poplatkami.

Súd prvej inštancie podotkol, že predchádzajúca právna úprava (zákon č. 258/2001 Z. z.) výslovne počítala s nemožnosťou určenia RPMN pri uzatváraní zmluvného vzťahu.

Súd prvej inštancie uviedol, že Zmluva o úvere formou revolvingu obsahuje náležitosti predchádzajúcej právnej úpravy a za skutkového stavu, že v čase uzatvárania zmluvy neboli známe všetky údaje relevantné pre výpočet RPMN z dôvodu nemožnosti uvedenia tohto údaja v zmluve, nemožno poskytnúť v tomto smere žalobkyni ako spotrebiteľke súdnu ochranu, nakoľko týmto spôsobom by došlo k vážnemu zásahu do paritného vzťahu účastníkov zmluvného vzťahu.

Dôvodom pre uplatnenie nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia bola práve absencia kogentných ustanovení § 9 ods. 2 ZoSÚ, pričom žalobkyňa sa absencie ďalších kogentných ustanovení vo svojej žalobe nedovolala. Vzhľadom na takto zistený skutkový stav súd prvej inštancie konštatoval, že nie je možné aplikovať ustanovenie § 11 ZoSÚ a posúdiť samotný dvojstranný právny úkon ako bezúročný a bez poplatkov, pričom súd prvej inštancie nezistil existenciu tzv. neprijateľných zmluvných podmienok. V zmysle intencií právneho názoru Krajského súdu Banská Bystrica súd prvej inštancie ohľadne vznesenej námietky premlčania a posúdenia tejto námietky vyžiadal v zmysle § 150 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) detaily vykonaných operácií počas trvania revolvingového úveru. Podľa samotného výpočtu súdu prvej inštancie, na základe predložených prostriedkov procesného útoku zo strany žalobkyne, sa súd prvej inštancie nestotožnil ani s výškou uplatneného nároku, nakoľko výbery zo strany žalobkyne predstavovali celkovo sumu 5.383,11 Eur a úhrady formou splátok sumu 5.557,38 Eur. Rozdiel medzi výbermi a úhradami tak predstavuje sumu 174,27 Eur (splátky presahujú výbery). Keďže súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol, preto sa už nezaoberal otázkou vznesenej námietky premlčania.

O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 CSP s prihliadnutím na plný úspech žalovaného v konaní.

2. Proti rozsudku súdu prvej inštancie žalobkyňa podala včas odvolanie. Navrhla, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu prvej inštancie a žalobe v celom rozsahu vyhovel a zároveň jej priznal náhradu trov konania aj odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

Odvolanie odôvodnila odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. d/, f/, h/ CSP.

Uviedla, že Zákon o spotrebiteľských úveroch platný a účinný v čase uzatvorenia Zmluvy o úvere výslovne požadoval, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala údaj o výške RPMN a údaj o priemernej výške RPMN, a to pri každej zmluve o spotrebiteľskom úvere. Keby tieto údaje nemuseli byť uvádzané pri zmluvách revolvingových úveroch, tak by to bolo v zákone výslovne uvedené, že pri zmluvách o revolvingových úveroch takýto údaj nemusí byť uvedený.

Neobstojí ani názor súdu prvej inštancie, že pri revolvingovom úvere sa nedá vypočítať výška RPMN. V čase uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere je veriteľovi známa výška poskytnutého úveru, výška úrokovej sadzby ako aj výška mesačnej splátky, takže sa jednoznačne dá vypočítať výška RPMN na začiatku zmluvného vzťahu. Zo strany veriteľa mal byť uvedený reprezentatívny výpočet RPMN pre daný úver.

Nie je správny záver súdu prvej inštancie v tom, že pri revolvingovom úvere sa nedá vypočítať priemerná hodnota RPMN. Údaj o priemernej hodnote RPMN pre spotrebiteľský úver sa nevypočítava, ale je zverejňovaný Ministerstvom financií SR a tento údaj musí byť uvedený v zmluve o spotrebiteľskom úvere, pričom poukázala na ustanovenie § 9 ods.2 písm. y/ ZoSÚ.

Podľa jej názoru v Zmluve o úvere mal byť uvedený údaj o priemernej hodnote RPMN pre kreditné karty vo výške 23,10% podľa zverejnených údajov MF SR zo dňa 31. 12. 2011 - súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch veriteľmi za 4. štvrtrok 2011.

Zmluva o spotrebiteľskom úvere bola podpísaná dňa 07. 03. 2012. Zákon o spotrebiteľských úveroch bol v aktuálnom znení platný od 01. 12. 2011 do 31. 12. 2012, teda bez akýchkoľvek zákonných zmien. Podotkla, že v identickej formulárovej zmluve žalovaného žalovaný v pozícii veriteľa uvádzal aj priemernú hodnotu RPMN.

Odvolačný súd taktiež vo svojom zrušujúcom rozhodnutí výslovne uviedol, že súd prvej inštancie dôsledne neskúmal ex offa obligatórne náležitosti Zmluvy o úvere v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ (vrátane určítosti výšky mesačnej splátky vyjadrenej údajom „4% z dlžnej čiastky,“ určítosti výšky úrokovej sadzby vyjadrenej „26,28%, 11,88%“).

Súd prvej inštancie sa vo svojom odôvodnení nezaoberal s neurčítosťou výšky mesačnej splátky ani s neurčítosťou úrokovej sadzby, na čo bol upozornený odvolacím súdom, pričom táto povinnosť mu vyplýva ex offa. Súd prvej inštancie neskúmal Zmluvu o úvere ex offa ako celok, a teda či obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

V tejto súvislosti poukázala aj na rozhodnutie Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 16Co/267/2015 zo dňa 18. 02. 2016.

Uviedla, že sa stotožňuje s názorom odvolacieho súdu, že výška mesačnej splátky ako aj úrokovej sadzby je pre spotrebiteľa nejasná, neurčitá a nezrozumiteľná, s čím sa súd prvej inštancie vôbec nevyporiadal, aj keď ho na to odvolací súd upozornil.

Ona súdu prvej inštancie predložila všetky výpisy z úverového účtu za obdobie poskytovania revolvingového úveru, pričom medzi stranami sporu nebolo sporná ani výška uskutočnených výberov prostredníctvom kreditnej karty ani výška úhrad uskutočnených ňou na účet žalovaného. Zároveň súdu prvej inštancie konkretizovala, ktoré platby považuje za bezdôvodné obohatenie z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov.

Ďalej nesúhlasila s výpočtom súdu prvej inštancie uvedeným v odseku 14. odôvodnenia rozsudku. Pretože sa jedná o spor zo spotrebiteľskej zmluvy a súd prvej inštancie mal nezrovnalosti, resp. nejasnosti ohľadne výberov a vkladov, ktoré neboli medzi sporovými stranami sporné, nič mu nebránilo, aby postupoval v zmysle ustanovenia § 295 „Občianskeho zákonníka,“ a teda súd prvej inštancie si mohol od žalovaného ako veriteľa vyžiadať celkový prehľad výberov a úhrad na úverový účet.

Na záver uviedla, že odvolaním napáda závislý výrok súdu prvej inštancie o náhrade trov konania.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobkyne nevyjadril.

4. Žalobkyňa na základe výzvy Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 07. 2022, aby sa v zmysle ustanovenia § 382 CSP vyjadrila k možnému použitiu ustanovení § 451 ods. 1, 2, § 456 § 517 ods. 1, 2 OZ, § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov uviedla, že súhlasí s tým, aby odvolací súd použil tieto ustanovenia.

Poukázala na to, že už v podanej žalobe a následných vyjadreniach v priebehu prvoinštančného aj odvolacieho konania poukazovala na skutkové okolnosti a podložila ich aj dôkazmi o bezdôvodnom obohatení. Podľa jej právneho názoru došlo k bezdôvodnému obohateniu a od neho odvodzuje svoje právo na jeho vydanie vrátane úrokov z omeškania, keď žalovaný nereagoval na jej predsudnú výzvu.

5. Žalovaný na základe výzvy Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 21. 07. 2022 v zmysle ustanovenia § 382 CSP uviedol, že podstatou bezdôvodného obohatenia je zákonom stanovená povinnosť toho, kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, toto obohatenie vydať tomu, na koho úkor bol predmet bezdôvodného obohatenia získaný (§ 451 ods. 1 OZ). Bezdôvodné obohatenie je právny inštitút, ktorý vznik obohatenia viaže na to, že na takéto obohatenie nie je právny dôvod, žiadna zmluva resp. dohoda alebo zákonné ustanovenie, čiže ide o obohatenie neoprávnené. Bezdôvodným obohatením je predovšetkým majetkový prospech získaný: plnením bez právneho dôvodu; plnením z neplatného právneho úkonu; plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol; z nepoctivých zdrojov (§ 451 ods. 2 OZ) a bezdôvodne sa obohatil aj ten, za koho sa plnilo, čo podľa práva mal plniť sám (§ 454 OZ). Závazkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikne však len za splnenia zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby (obohateného), protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu (postihnutého) a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby. Splnenie týchto predpokladov musí preukázať ten, kto tvrdí, že na jeho úkor bolo bezdôvodné obohatenie získané. (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. mája 2012, sp. zn. 7 Cdo 117/2011).

Podľa jeho názoru z jeho strany nedošlo a ani nemohlo dôjsť k bezdôvodnému obohateniu, keďže prijímal platby (splátky úveru) žalobkyne oprávnene, a to na základe platne uzavretej Zmluvy o úvere a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami. Žalobkyňa teda uhrádzala jednotlivé mesačné splátky na základe platne uzatvorenej úverovej zmluvy.

V danom prípade nie sú splnené zákonné predpoklady vydania bezdôvodného obohatenia, a to: a) získanie bezdôvodného obohatenia na jeho strane - prijatím splátok uhrádzaných žalobkyňou len rešpektoval a dodržiaval zmluvný vzťah založený Zmluvou o úvere, keď prijímal plnenie, na ktoré mal v zmysle Zmluvy o úvere riadny nárok, b) protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia - prijímal platby žalobkyne oprávnene a v súlade so zákonom, a to na základe platne uzavretej Zmluvy o úvere a v súlade s riadne dohodnutými zmluvnými podmienkami, c) majetková ujma, ktorá postihuje žalobkyňu - riadnym plnením splátok jemu nemohla vzniknúť žiadna majetková ujma, nakoľko žalobkyňa sa podpísaním Zmluvy o úvere slobodne zaviazala k povinnosti platiť mu mesačné splátky úveru, d) príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia na jeho strane a majetkovou ujmom žalobkyne - nakoľko nedošlo k protiprávnemu získaniu bezdôvodného obohatenia ani k majetkovej ujme na strane žalobkyne, uvedený predpoklad nemôže byť naplnený.

Pre záver o dôvodnosti nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatňovaného žalobkyňou voči nemu titulom bezdôvodného obohatenia je potrebné, aby žalobkyňa preukázala, že medzi žalobkyňou a ním právny vzťah z bezdôvodného obohatenia vznikol, t. j. aby preukázala, že on bezdôvodné obohatenie získal, že mu vznikla majetková ujma ako aj príčinnú súvislosť medzi získaním bezdôvodného obohatenia a vznikom majetkovej ujmy, avšak žalobkyňa uvedené skutočnosti nepreukázala, a preto považuje žalobu za nedôvodnú.

Podľa jeho názoru žalobkyňa nemohla a ani nevznikla žiadna pohľadávka z titulu bezdôvodného obohatenia, nakoľko nedošlo: 1) k plneniu bez právneho dôvodu - žalobkyňa plnila na základe Zmluvy o úvere, ktorá je riadnym právnym dôvodom; 2) plnením z neplatného právneho úkonu - Zmluva o úvere nebola súdom vyhlásená za neplatnú; 3) plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol - Zmluva o úvere nebola v čase plnenia súdom vyhlásená za bezúčinnú a ani bez poplatkov.

Skutočnosť, že uzavretá Zmluva o úvere sa považuje za bezúčinnú a bez poplatkov je tvrdená len samotným žalobkyňou. Žalobkyňa svoje tvrdenie nepreukázala žiadnym konkrétnym rozhodnutím súdu, ktoré by určilo, že Zmluva o úvere je bezúčinná a bez poplatkov. Posúdenie Zmluvy o úvere za bezúčinnú a bez poplatkov len samotnou žalobkyňou bez ďalšieho nemôže mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia, nakoľko takéto posúdenie nie je spôsobilé nahradiť rozhodnutie súdu, preto považuje nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia za neopodstatnený a nepodložený.

V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp.zn. 2 Obo 3/2009 zo dňa 22. 04. 2009. Zmluva o úvere nebola vyhlásená za bezúčinnú a bez poplatkov, ani za neplatnú, preto aplikáciu ustanovení Občianskeho zákonníka o bezdôvodnom obohatení považoval v danom prípade za neopodstatnenú.

6. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 379, § 380 CSP, pričom na prejednanie odvolania žalobcu nariadil pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a rozsudok súdu prvej inštancie v časti výroku, ktorým žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 215,51 Eur s príslušenstvom (časť prvého výroku) vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý výrok) zmenil podľa ustanovenia § 388 CSP a v časti výroku, ktorým žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 230,12 Eur s príslušenstvom (časť prvého výroku), potvrdil podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

7. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa sa žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia vo výške 445,63 Eur s príslušenstvom s odkazom na Zmluvu o úvere uzatvorenú medzi ňou v pozícii spotrebiteľky a žalovaným v pozícii dodávateľa, pričom úver považovala za bezúčinný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. a/ ZoSÚ) z dôvodu absencie obligatórnych náležitostí.

8. Odvolací súd konštatuje, že v posudzovanej veci žalobkyňa (v pozícii dlžníčky) uzatvorila so žalovaným (v pozícii veriteľa) dňa 07. 03. 2012 Zmluvu o úvere, ktorá je spotrebiteľskou zmluvou, a to konkrétne zmluvu o spotrebiteľskom úvere, na ktorú je potrebné aplikovať ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom ku dňu podpisu zmluvy a nie ustanovenia zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1986 Zb. o Slovenskej obchodnej inšpekcii v znení neskorších predpisov.

9. Spotrebiteľská zmluva sa uzatvára medzi dodávateľom na strane jednej a spotrebiteľom na strane druhej. Dodávateľ je ten, ktorý pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľom bude vždy osoba (fyzická či právnická), ktorá pri uzatváraní tejto zmluvy nekoná ako podnikateľ, teda osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej

podnikateľskej činnosti. Podstatou zmluvy o úvere v zmysle súčasnej právnej úpravy je, že veriteľ sa zaväzuje na požiadanie dlžníka poskytnúť v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky, pričom je obligatórne predpísaná písomná forma tejto zmluvy (aj v zmysle Obchodného zákonníka a aj v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch).

10. Je potrebné zdôrazniť, že Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere spĺňala prísne obsahové náležitosti. Cieľom tejto právnej úpravy je totiž ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka záväzkovo-právneho vzťahu zo spotrebiteľského úveru.

11. Východiskom spotrebiteľskej ochrany je názor, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo faktickom nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, vzhľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a lepšiu dostupnosť právnych služieb a konečne možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet k zmluvnému rokovaniu prichádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednanie pripravený, pri kontraktácii využívaný moment prekvapenia a neskúsenosť spotrebiteľa. Spoločným znakom právnej úpravy spotrebiteľských zmlúv je snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle. Autonómia vôle, ktorá je elementárnou podmienkou fungovania materiálneho právneho štátu, nie je úplne absolútna, ale je limitovaná v rámci spotrebiteľských vzťahov princípom ochrany tej osoby, ktorá uzatvárala právny úkon s dôverou v určitý, druhou stranou jej prezentovaný skutkový stav.

12. Podľa ustanovenia § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi. Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je spotrebiteľský úver ponúkaný alebo zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavieraná prostredníctvom finančného agenta, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie,

h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere,

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny,

n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť,

o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru,

q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie,

r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe,

s) informácie o právach podľa § 15 a podmienky ich uplatnenia,

t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16,

u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu,

x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23,

y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok.

13. Odvolací súd zistil, že žalovaný a žalobkyňa sa dohodli na poskytnutí bezúčelového revolvingového úveru s výškou kreditného limitu 470,- Eur, s výškou mesačnej splátky 4,00% z dlžnej čiastky, s ročnou úrokovou sadzbou 26,28%, 11,88% (č.l. 72 spisu).

14. V súvislosti s odvolacími námietkami žalobkyne odvolací súd konštatuje, že výška mesačnej splátky určená v Zmluve o úvere, a to 4,00 % z dlžnej čiastky, je neurčitá, pretože bráni spotrebiteľovi (žalobkyni) pri podpise zmluvy poznať konkrétnu mesačnú splátku, ktorú bude veriteľovi hradiť a je pre spotrebiteľa zavádzajúca, pričom odporuje ustanoveniu § 9 ods.2 písm. k/ ZoSÚ. Odvolací súd má za to, že je potrebné trvať na tom, aby výška mesačnej splátky bola uvedená zreteľne v plnej výške tak, aby spotrebiteľ mohol pred vstupom do úverového vzťahu zohľadniť dostupné údaje uvedené dodávateľom, a tým uskutočniť najvhodnejšiu voľbu medzi viacerými úverovými produktmi, príp. dodávateľmi

15. Podľa názoru odvolacieho súdu aj v zmluvách o revolvingovom úvere je možné uviesť RPMN v čase podpisu zmluvy podľa vstupných údajov dostupných v čase uzatvorenia zmluvy, prípadne uviesť aspoň jej indikatívny výpočet v súlade s prílohou č. 2 ZoSÚ tak, aby bola naplnená požiadavka uvedená v § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, nakoľko veriteľovi (žalovanému) v čase podpisu úverovej zmluvy je známa výška úverového rámca, a teda z nej možno vypočítať výšku mesačnej splátky. Preto neobstojí názor súdu prvej inštancie, že výšku RPMN nie je možné pri revolvingovom úvere určiť, keďže úver sa čerpá a dopĺňa.

16. V posudzovanej veci odvolací súd zistil, že Zmluva o úvere neobsahuje nielen údaj o výške RPMN v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. j/ ZoSÚ, ani údaj o priemernej výške RPMN, hoci v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. y/ ZoSÚ Zmluva o úvere ex lege musí obsahovať priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 za príslušný kalendárny štvrťrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrťrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrťrok.

17. Odvolací súd ďalej zistil, že v Zmluve o úvere nie je korektným spôsobom akceptované ustanovenie § 9 ods.2 písm. i/ ZoSÚ, keďže výška úrokovej sadzby je vyjadrená v dvoch číselných údajoch - 26,28 % a 11,88%. Údaj o ročnej úrokovej sadzbe v dvoch číselných údajoch nespĺňa náležitosť podľa § 9 ods.2 písm. i/ ZoSÚ, preto žalobkyňa ako priemerný spotrebiteľ pri podpise zmluvy nevedela, v akej výške bude platiť úrokovú sadzbu.

18. Odvolací súd podotýka, že v Zmluve o úvere, ktorej predmetom je revolvingový úver, bol veriteľ povinný uviesť v zmluve relevantné údaje vypočítané s prihliadnutím na výšku úverového limitu podľa podmienok nastavených a uvedených v samotnom texte zmluvy tak, aby spotrebiteľ mohol získať aspoň približné a orientačné informácie potrebné pre rozhodnutie, či zmluvu s veriteľom uzatvorí alebo nie.

19. Keďže Zmluva o úvere neobsahovala obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i/, j/, k/, y/ Zákona o spotrebiteľských úveroch, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje v zmysle ustanovenia § 11 ods. 1 písm. a/ Zákona o spotrebiteľských úveroch za bezúročný a bez poplatkov.

20. Nakoľko poskytnutý úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov a žalobkyňa sa žalobou domáhala vydania bezdôvodného obohatenia, bolo potrebné sa zaoberať, či na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu a v akom rozsahu (výške) s poukazom na to, že žalovaný v priebehu prvoinštančného konania namietal nielen existenciu bezdôvodného obohatenia, ale aj výšku bezdôvodného obohatenia.

21. Podľa ustanovenia § 451 ods. 1, 2 OZ kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať. Bezdôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

22. Podľa ustanovenia § 456 OZ predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

23. Podľa ustanovenia § 517 ods. 1, 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

24. Podľa ustanovenia § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov (ďalej aj „NV SR č. 87/1995 Z.z.“) výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

25. Bezdôvodné obohatenie je upravené v ustanovení § 451 OZ a nasl.. Bezdôvodné obohatenie v zmysle Občianskeho zákonníka v pozitívnom vymedzení je majetkový prospech získaný 1/ plnením bez právneho dôvodu, 2/ plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, 3/ plnením z neplatného právneho úkonu, 4/ z nepoctivých zdrojov, 5/ plnením za toho, kto podľa práva mal plniť sám. Subjekt, ktorý sa bezdôvodne obohatil, je povinný vydať bezdôvodné obohatenie oprávnenému subjektu, t.j. v prospech toho, na úkor koho bezdôvodné obohatenie vzniklo.

26. Právny vzťah bezdôvodného obohatenia je samostatným vzťahom, ktorý vznikne v dôsledku porušenia iného právneho vzťahu alebo na základe určitej právnej skutočnosti (podľa zákonom definovaného pojmu bezdôvodného obohatenia). Záväzkový právny vzťah z bezdôvodného obohatenia však vznikne len za splnenia určitých zákonných predpokladov, ktorými sú získanie bezdôvodného obohatenia na strane určitej osoby, protiprávnosť získania bezdôvodného obohatenia, majetková ujma, ktorá postihuje inú určitú osobu a príčinná súvislosť medzi protiprávnym získaním bezdôvodného obohatenia určitou osobou a majetkovou ujmom inej určitej osoby, a napokon, že nejde o prípad, keď Občiansky zákonník napriek majetkovému prospechu bezdôvodné obohatenie výslovne vylučuje (uznesenie NS SR sp. zn. 2Cdo 92/2010 z 19. januára 2012).

27. Keďže spotrebiteľský úver s odkazom na Zmluvu o úvere sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, v dôsledku čoho žalovanému vznikol nárok voči žalobkyni na zaplatenie len tých finančných prostriedkov na základe Zmluvy o úvere, ktoré žalobkyni reálne poskytol, preto odvolací súd zisťoval rozsah bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného.

28. Z obsahu spisu vyplýva, že žalobkyňa na preukázanie rozsahu bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného vo výške 445,63 Eur predložila v rámci prvoinštančného konania listinné dôkazy, a to výpisy z účtu Clubcard kreditnej karty Premium (viď. prílohou obálky č.I. 159 spisu), z ktorých odvolací súd (vrátane súdu prvej inštancie) vychádzal. Pre rozhodnutie vo veci nebolo nevyhnutné vykonať iné dôkazy, ktoré žalobkyňa nenavrhol, preto nebol daný postup v zmysle ustanovenia § 295 CSP.

29. Z výpisov z úverového účtu žalobkyne za obdobie rokov 2012 až 2018 vyplynulo, že žalobkyňa uskutočnila výbery v súhrnnej výške 5.398,32 Eur (od 20. 11. 2012 do 27. 11. 2012 vo výške 520,- Eur, od 30. 11. 2013 do 26. 12. 2013 vo výške 165,83 Eur, od 04. 11. 2013 do 23. 11. 2013 vo výške 369,95 Eur, dňa 30. 09. 2013 vo výške 200,- Eur, dňa 19. 09. 2013 vo výške 200,- Eur, dňa 17. 06. 2013 vo výške 10,- Eur, dňa 09. 05. 2013 vo výške 30,- Eur, dňa 13. 03. 2013 vo výške 40,- Eur, od 17. 01. 2014 do 29. 01. 2014 vo výške 63,84 Eur, od 31. 01. 2014 do 15. 02. 2014 vo výške 73,63 Eur, dňa 15. 03. 2014 vo výške 30,- Eur, od 19. 12. 2014 do 29. 12. 2014 vo výške 417,91 Eur, od 03. 12. 2015 do 30. 12. 2015 vo výške 8,58 Eur, od 21. 11. 2015 do 25. 11. 2015 vo výške 22,99 Eur, dňa 03. 10. 2015 vo výške 50,- Eur, dňa 28. 06. 2015 vo výške 50,- Eur, dňa 27. 05. 2015 vo výške 50,- Eur, od 31. 03. 2015 do 25. 04. 2015 vo výške 104,27 Eur, dňa 07. 03. 2015 vo výške 9,82 Eur, od 31. 01. 2015 do 11. 02. 2015 vo výške 168,46 Eur, od 16. 01. 2015 do 21. 01. 2015 vo výške 111,29 Eur, od 03. 07. 2016 do 16. 07. 2016 vo výške 26,16 Eur, od 04. 06. 2016 do 22. 06. 2016 vo výške 27,33 Eur, od 04. 05. 2016 do 20. 05. 2016 vo výške 26,11 Eur, od 01. 04. 2016 do 24. 04. 2016 vo výške 21,70 Eur, od 13. 03. 2016 do 24. 03. 2016 vo výške 37,05 Eur, od 04. 01. 2016 do 24. 01. 2016 vo výške 8,74 Eur, od 29. 01. 2016 do 22. 02. 2016 vo výške 169,40 Eur, od 05. 02. 2018 do 12. 02. 2018 vo výške 81,37 Eur, od 30. 03. 2012 do 25. 04. 2012 vo výške 450,- Eur, od 01. 11. 2014 do 25. 11. 2014 vo výške 627,58 Eur, od 01. 12. 2014 do 18. 12. 2014 vo výške 302,76 Eur, od 17. 11. 2015 do 20. 11. 2015 vo výške 47,77 Eur, od 28. 02. 2015 do 07. 03. 2015 vo výške 78,27 Eur, od 05. 01. 2015 do 15. 01. 2015 vo výške 120,70 Eur, dňa 22. 02. 2016 vo výške 2,24 Eur, dňa 22. 02. 2017 vo výške 300,- Eur, od 13. 02. 2018 do 26.

02. 2018 vo výške 375,10 Eur) a úhrady v súhrnnej výške 5.613,83 Eur (v dňoch 12. 12. 2012 vo výške 38,32 Eur, 13. 09. 2012 vo výške 17,65 Eur, 15. 08. 2012 vo výške 17,98 Eur, 16. 07. 2012 vo výške 18,32 Eur, 13. 06. 2012 vo výške 18,67 Eur, 17. 05. 2012 vo výške 19,02 Eur, 20. 08. 2013 vo výške 36,71 Eur, 19. 07. 2013 vo výške 37,32 Eur, 22. 04. 2013 vo výške 37,33 Eur, 14. 02. 2013 vo výške 36,93 Eur, 16. 01. 2013 vo výške 37,61 Eur, 23. 04. 2014 vo výške 72,79 Eur, 21. 05. 2014 vo výške 71,05 Eur, 20. 06. 2014 vo výške 69,75 Eur, 23. 07. 2014 vo výške 68,51 Eur, 20. 08. 2014 vo výške 67,34 Eur, 18. 09. 2014 vo výške 1 641,19 Eur, 23. 09. 2015 vo výške 68,28 Eur, 20. 08. 2015 vo výške 70,33 Eur, 22. 07. 2015 vo výške 72,44 Eur, 12. 12. 2016 vo výške 61,63 Eur, 22. 11. 2016 vo výške 63,01 Eur, 24. 10. 2016 vo výške 100,- Eur, 20. 09. 2016 vo výške 67,32 Eur, 12. 08. 2016 vo výške 68,84 Eur, 11. 12. 2017 vo výške 57,24 Eur, 09. 11. 2017 vo výške 58,49 Eur, 10. 10. 2017 vo výške 59,75 Eur, 12. 09. 2017 vo výške 61,08 Eur, 09. 08. 2017 vo výške 62,41 Eur, 18. 07. 2017 vo výške 63,78 Eur, 09. 06. 2017 vo výške 65,23 Eur, 19. 05. 2017 vo výške 66,69 Eur, 19. 04. 2017 vo výške 68,23 Eur, 02. 03. 2017 vo výške 59,06 Eur, 07. 03. 2017 vo výške 72,25 Eur, 12. 06. 2018 vo výške 67,52 Eur, 10. 05. 2018 vo výške 69,06 Eur, 19. 04. 2018 vo výške 70,67 Eur, 20. 03. 2018 vo výške 72,22 Eur, 10. 01. 2018 vo výške 56,06 Eur, 15. 11. 2012 vo výške 17,01 Eur, 11. 12. 2013 vo výške 65,35 Eur, 12. 11. 2013 vo výške 51,12 Eur, 11. 10. 2013 vo výške 43,67 Eur, 23. 09. 2013 vo výške 36,11 Eur, 19. 06. 2013 vo výške 37,43 Eur, 13. 05. 2013 vo výške 36,70 Eur, 14. 03. 2013 vo výške 36,18 Eur, 14. 01. 2014 vo výške 70,81 Eur, 11. 02. 2014 vo výške 71,82 Eur, 12. 03. 2014 vo výške 73,17 Eur, 17. 12. 2014 vo výške 25,80 Eur, 10. 12. 2015 vo výške 67,82 Eur, 20. 11. 2015 vo výške 66,48 Eur, 21. 10. 2015 vo výške 66,27 Eur, 22. 06. 2015 vo výške 72,46 Eur, 20. 05. 2015 vo výške 72,45 Eur, 22. 04. 2015 vo výške 70,07 Eur, 20. 03. 2015 vo výške 68,13 Eur, 20. 02. 2015 vo výške 62,96 Eur, 21. 01. 2015 vo výške 55,02 Eur, 20. 07. 2016 vo výške 69,32 Eur, 13. 06. 2016 vo výške 69,82 Eur, 19. 05. 2016 vo výške 70,33 Eur, 19. 04. 2016 vo výške 71,09 Eur, 10. 03. 2016 vo výške 71,19 Eur, 13. 01. 2016 vo výške 66,68 Eur, 10. 02. 2016 vo výške 65,57 Eur, 09. 02. 2018 vo výške 54,92 Eur), preto na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu v zmysle ustanovenia § 451 ods. 1 Občianskeho zákonníka vo výške 215,51 Eur (5.613,83 Eur - 5.398,32 Eur), ktoré je žalovaný povinný v zmysle ustanovenia § 456 Občianskeho zákonníka vydať žalobkyni.

30. Odvolací súd konštatuje, že dlžník je v omeškaní, ak svoj dlh riadne a včas nesplní (§ 517 ods. 1 OZ). Podľa toho rozoznávame dva prípady omeškania: a) omeškanie ktoré spočíva v tom, že dlžník dlh nesplnil včas. Dlžník je povinný splniť dlh v určenom čase (§ 563, § 564 OZ), t. j. v deň splatnosti (zročnosti) a keď ho nesplní, je v omeškaní; b) dlžník je povinný splniť dlh nielen včas, ale aj riadne, t. j. musí dbať na všetky náležitosti splnenia, určené, pokiaľ ide o predmet, spôsob, miesto splnenia, osobu dlžníka, veriteľa (príjemcu) a pod.

31. Omeškanie dlžníka (mora debitoris) spôsobuje zmenu záväzkov, a to čo do oprávnení veriteľa a povinností dlžníka, pretože veriteľovi vznikajú nové práva a zvyšujú sa povinnosti dlžníka, pričom často nastáva aj k zmene v predmete plnenia. Tieto zmeny spočívajú na požiadavke, aby veriteľ nebol omeškaním dlžníka poškodený. Omeškaním dlžníka vznikajú veriteľovi oprávnenia, napr. právo požadovať splnenie v dodatočnej primeranej lehote a dlžník je povinný dodatočne plniť (§ 517 ods. 1 OZ); pri peňažných dlhoch môže veriteľ okrem plnenia požadovať úroky z omeškania, ak nie je dlžník podľa zákona povinný platiť poplatky z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ), pričom nárok na úroky z omeškania nevyklučuje možnosť veriteľa uplatniť nárok na náhradu škody spôsobenej omeškaním; veriteľ je oprávnený pri odplatných zmluvách z dôvodu omeškania za určitých predpokladov odstúpiť od zmluvy; dlžník zodpovedá za všetku škodu, ktorá postihne predmet plnenia po omeškaní.

32. Ako už bolo uvedené, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, veriteľ má právo požadovať úroky z omeškania, ak nie je ustanovená povinnosť zaplatiť poplatok z omeškania (§ 517 ods. 2 OZ). Pokiaľ ide o výšku úrokov a poplatku z omeškania, Občiansky zákonník odkazuje na vykonávací predpis, ktorým je Nariadenie vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov. Úroky z omeškania sa platia až do zániku pohľadávky splnením (§ 559 OZ).

33. Odvolací súd konštatuje, že výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky (ďalej aj „ECB“) platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu (§ 3 NV SR č. 87/1995 Z.z.), ktorá je vo výške 5,00% (5 percentuálnych bodov + základná úroková sadzba ECB 0,00%).

34. Vzhľadom na to, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného dlhu, vzniklo žalobkyni právo i na úrok z omeškania od prvého dňa, kedy sa žalovaný dostal do omeškania, pričom žalobkyňa si v žalobe uplatnila nárok na úrok z omeškania v zákonnej výške, t.j. 5,00% ročne z dlžnej istiny, preto je žalovaný povinný zaplatiť žalobkyni aj úrok z omeškania vo výške 5,00% ročne zo sumy 215,51 Eur od 11. 01. 2019 (s odkazom na Výzvu na vydanie bezdôvodného obohatenia zo dňa 08. 01. 2019 - č.l. 75 spisu, na základe ktorej mal žalovaný vydať žalobkyni bezdôvodné obohatenie do 10. 01. 2019) do zaplatenia.

35. Keďže žalovaný v priebehu prvoinštančného konania vzniesol námietku premlčania, odvolací súd poukazuje na to, že pri práve na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je stanovená dvojitá kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna (§ 107 ods. 1, 2 OZ). Ich začiatok je stanovený samostatne; kým objektívna premlčacia doba plynie od momentu, kedy došlo k získaniu bezdôvodného obohatenia, subjektívna plynie odo dňa, kedy sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Ich vzájomný vzťah je taký, že sú od seba nezávislé čo do svojho priebehu, jeho začiatku i konca, ak skončí priebeh jednej z nich, právo sa premlčí bez ohľadu na druhú premlčaciu dobu. Pre vzťah objektívnej a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota so subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

36. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne (fakticky) došlo. Ak sa teda plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej z nich osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. To znamená, že každá z čiastkových platieb plnených bez právneho dôvodu má svoj samostatný „právny osud,“ premlčuje sa samostatne a samostatne.

37. Žalobkyňa písomným podaním označeným ako: „Vyjadrenie žalobkyne“ zo dňa 22. 12. 2020 špecifikovala platby (úhrady), ktoré považuje za bezdôvodné obohatenie, a to platby zo dňa 12. 06. 2018 vo výške 67,52 Eur, zo dňa 10. 05. 2018 vo výške 69,06 Eur, zo dňa 19. 04. 2018 vo výške 70,67 Eur, zo dňa 20. 03. 2018 vo výške 72,22 Eur, zo dňa 09. 02. 2018 vo výške 54,92 Eur, zo dňa 10. 01. 2018 vo výške 56,06 Eur, zo dňa 11. 12. 2017 vo výške 57,24 Eur, zo dňa 09. 11. 2017 vo výške 7,94 Eur.

38. Pretože žalobkyňa dňa 22. 01. 2019 podala na súd prvej inštancie žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia, odvolací súd konštatuje, že na strane žalobkyne nedošlo k uplatneniu premlčaného práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v zmysle ustanovenia § 107 ods. 1, 2 OZ.

39. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť ako v časti výroku, ktorým súd prvej inštancie žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 215,51 Eur s príslušenstvom (časť prvého výroku) vrátane závislého výroku o trovách konania (druhý výrok) zmeniť podľa ustanovenia § 388 CSP a v časti výroku, ktorým žalobu zamietol ohľadne istiny vo výške 230,12 Eur s príslušenstvom (časť prvého výroku), potvrdiť podľa ustanovenia § 387 ods. 1 CSP.

40. O náhrade trov konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia 395 ods. 2 CSP, podľa ktorého: „Ak odvolací súd zmení rozhodnutie, rozhodne aj o nároku na náhradu trov konania na súde prvej inštancie.“

41. Podľa ustanovenia § 255 ods. 2 CSP ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

42. Odvolací súd pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania vrátane nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania prihliadol na čiastočný úspech žalobkyne i žalovaného v zmysle ustanovenia § 255 ods. 2 CSP.

Odvolací súd konštatuje, že v konaní vrátane tohto odvolacieho konania bola žalobkyňa úspešná v rozsahu 48,36 % a žalovaný v rozsahu 51,64% ($100\% \times 215,51 \text{ Eur} : 445,63 \text{ Eur} = 48,36\%$; $100\% - 48,36\% = 51,64\%$). Žalovaný mal čistý úspech v spore 3,28% ($51,64\% - 48,36\% = 3,28\%$), preto odvolací súd rozhodol, že žalobkyňa je povinná zaplatiť žalovanému náhradu trov konania a náhradu trov tohto odvolacieho konania v rozsahu 3,28 %.

43. V zmysle ustanovenia § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania a o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

44. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici, ako súdu odvolacieho, pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.